

»Vi ste sol zemlje«

(Meditacija za dekanjsko rekolekcijo, oktober 2011)

Pripravil: Zdravko Žagar, župnik v Komendi

Ob premišljevanju o soli se misel morda ustavi ob podobi, ki smo jo kot otroci videli v zgodbi Frana Levstika o Martinu Krpanu. Tone Kralj, ki je zgodbo ilustriral, je predstavil Krpana, ki svojo kobilico z vsem naloženim tovorom umakne s poti, po kateri se v zasneženi pokrajini pelje cesar Janez. Zgodba sama mi je ostala v spominu tudi zato, ker je Krpan tihotapil sol, kar je bil včasih donosen posel, kajti sol je bila dragocena stvar. Seveda je cesarju zamolčal svoje tihotapljenje in se spretno izmaknil.

Ljudje so včasih sol cenili in jo uporabljali s kančkom svoje zdrave pameti. Gospodinja jo je hranila na najvišji polici v kuhinji ter jo uporabljala izbrano in preudarno. Razmetavati s soljo je bil skoraj že greh.

Druga slika se mi ponuja iz Svetega pisma. Mojzes je bil gotovo sol. Sol za Izraelce v pomenu okusa in poslanstva, pa tudi za Egipčane v pomenu pekoče bolečine na njihovo rano, tudi sol, ki je niso mogli poteptati. Vendar je to sol, zato da je osolila narod, Bog kar 40 let postavil na najvišjo polico, šele potem je segel po njej. Enako je bilo z Jezusom. 30 let mirovanja, čakanja in nobenega zunanjega znamenja, nobenega velikega premika. Potem pa je dalokus tistim, ki so čakali mesijo. Sveto pismo jih imenuje »anawim«, kar pomeni ubogi, preprosti, sveti. Bil pa je sol na rano napuha farizejem in pismoukom.

V Jezusovih besedah o soli gre za sol, ki se ne ponaša, sol, ki ne tišči v jed s prevelikimi odmerki, ki jedi ne pokvari, zna tudi čakati, ko je potrebno. Na te včasih prehude odmerke se spomnim vedno, ko ob kakšni večji slovesnosti v župnijah, morda tudi škofijah, »začnemo vezati širše molitvene jermene in podaljševati robove na obleki«. Na koncu je kakšna stvar že tako slana, da je celo neokusna. Rekli bi, toliko slana, da je že neslana. Vprašajte koga od faranov, ali še zna na pamet molitev za blagoslov sinode, ustanovitev novih škofij, beatifikacijo tega ali onega svetnika ... Seveda ne zna. Znati pa bi moral še vedno prav moliti Rožni venec, O Gospa moja, Pod tvoje varstvo pribežim ... torej molitve, ki so primerne za vse čase cerkvenega leta in za vsako pripravo na kakršen koli dogodek v Cerkvi.

Na cvetno nedeljo se je menda osel, ki ga je jahal Jezus, počutil zelo pomembnega. Gledal je množico okrog sebe in živahno kimal. Mislil si je, pogledj, kako mi mahajo, kako me častijo. Malo je še zarigal od veselja in si dejal: »Kaj bo šele v Jeruzalemu, če me že tu imajo tako radi in mi mahajo. Tam bom šele popularen in slaven!« Pa je Jezus razjahal osla in šel peš naprej, množica pa za Jezusom. Osel je ostal osel. Napačno si je predstavljal svojo vlogo. Nesrečen, ker je mislil, da mahajo njemu. Pa vendar v njem tolikokrat prepoznam samega sebe.

Sol mora biti drugačna od tistega, kar soli. Če ni, je pohojena, neuporabna. Največja nevarnost, da postanemo pohojena sol, je strah pred ljudmi in notranja neurejenost.

Vsi smo že doživeli, da duhovnika mika vključiti se v družbo tega sveta, a ugotovi, da tja ne sodi. Hoče biti enak drugim ljudem, pa ne gre. Od posvečenja naprej je drugačen. Vedno je

pri takšnih poizkusih očitno, da se duhovnik ne more približati ljudem na njim enak način, da stopi na njihovo raven. Nekoč sva z nekim duhovnikom odšla na večerno »veselje«, videti je bila krščanska družba, odločila sva se, da tako ne bova dolgo. Nekaj časa sva bila za mizo, ko so priletele ena ali dve ostri kletvici. Začelo se je kvantanje. Spogledala sva se, ostala še nekaj minut in se vljudno poslovila. Gostitelj ni bil užaljen, vedeli pa so vsi, da ne želiva biti v takšnem vzdušju.

Morda nas preveč skrbi, kako nas presojujejo ali nas bodo presodili, če bomo poslanstvo vzeli zares. Skrbi nas, da ne bomo izpadli čudaški, drugačni, starinski, odtujeni, celo ne ljudski. In vsak majhen nasproten vetrič nam že povzroči prehlad in kihanje. Morda za konec še zgled Aristotela v resnični anekdoti.

K temu filozofu je nekoč pristopil prijatelj in ga dobrohotno opomnil, da nekateri prijatelji o njem ne govorijo najlepše, da ga celo obrekujejo, ko pa so ob njem, se mu dobrikajo. Aristotel je mirno odgovoril: »V moji odsotnosti jim dovolim tudi, da me pretepajo!«

Če sam nimam veselja nad tem, kar delam kot duhovnik, nimam pravice pričakovati, da se bodo navdušili drugi.